

Sygn. akt VII U 1349/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 czerwca 2017 r. w Warszawie

sprawy J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę (z warunków szczególnych)

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 13 lipca 2016 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. M. prawo do wcześniejszej emerytury (z warunków szczególnych) od dnia 1 lipca 2016 r.;

UZASADNIENIE

J. M. w dniu 12 sierpnia 2016 r. wniósł za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odwołanie do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 13 lipca 2016 r., znak: (...) wnosząc o przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Uzasadniając swoje stanowisko odwołujący wskazał, że był zatrudniony w (...) S. A. w okresie od dnia 1 września 1971 r. do dnia 31 marca 1997 r. w ramach pełnego wymiaru czasu pracy na stanowisku zestrzajacza urządzeń elektronicznych, a wcześniej montera urządzeń elektronicznych. Ubezpieczony stwierdził, że spełnia warunki wymagane do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego określonego w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (k. 2-3 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 26 sierpnia 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Zdaniem organu rentowego odwołujący nie spełnił wymaganych warunków do przyznania prawa do przedmiotowego świadczenia, bowiem przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa oraz nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Oddział na podstawie załączonych dokumentów uznał za udowodniony okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wynoszący rok, 8 miesięcy i 21 dni (k. 5 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. M., urodzony w dniu (...), złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 4 lipca 2016 r. wniosek o przyznanie prawa do emerytury (k. 1 a. e.).

Zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 22 marca 1997 r. wystawionym przez Masę upadłości (...) S.A. z siedzibą w W., odwołujący był zatrudniony w (...) S.A. z siedzibą w W. w okresie od dnia 1 września 1971 r. do dnia 31 marca 1997 r. w pełnym wymiarze czasu na pracy na ostatnio zajmowanym stanowisku zestrójacza-brygadzisty (akta osobowe).

Odwołujący z dniem 27 lipca 1974 r. został zatrudniony na stanowisku montera układów elektronicznych (akta osobowe).

Następnie odwołujący z dniem 1 października 1981 r. został zatrudniony na stanowisku zestrójacza urządzeń elektronicznych (k. 6 a. k. p.).

Odwołujący w dniu 1 stycznia 1985 r. został zatrudniony na stanowisku zestrójacza urządzeń elektronicznych – brygadzista (k. 8 a. k. p.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w oparciu o własne ustalenia wydał zaskarżoną decyzję z dnia 13 lipca 2016 r., znak: (...) odmawiająca ubezpieczonemu prawa do emerytury. Organ rentowy wskazał, że na dzień 1 stycznia 1999 r. odwołujący nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych oraz, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa. Oddział uznał za udowodnione 27 lat, 3 miesiące i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz rok, 8 miesięcy i 21 dni okresów pracy odwołującego w warunkach szczególnych (k. 64 a. e.).

Odwołujący w dniu 12 sierpnia 2016 r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o wykreślenie z rejestru członków otwartych funduszy emerytalnych i jednocześnie wniósł zgodnie z obowiązującymi przepisami o przekazanie do budżetu państwa środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku (k. 65 a. e.).

J. M. pracował w (...) na stanowisku zestrójacza w jednej brygadzie ze świadkami Z. C. i G. K.. Praca wykonywana była na hali na jednej zmianie, gdzie było cztery lub sześć taśm. Na hali był szum, hałas i opary. Ubezpieczony pracował cały czas na taśmie. Do obowiązków zestrójacza należało ściągnąć telewizor z taśmy, ustawić parametry, a następnie sprawdzić, czy wszystko się zgadza. Odwołujący codziennie pracował pod napięciem, ustawiając odbiorniki. W miejscu świadczenia pracy panowała szkodliwa jonizacja kineskopowa (zeznania świadków Z. C., P. K. i G. K. – k. 17-19 a. s.).

Na podstawie opinii głównej i uzupełniającej biegłego sądowego J. P. Sąd ustalił, że nie podlegają uznaniu jako wykonywane w warunkach szczególnych prace odwołującego w okresach od dnia 1 września 1971 r. do dnia 26 sierpnia 1974 r. oraz od dnia 27 sierpnia 1974 r. do dnia 30 września 1981 r. z powodu braku informacji o zakresie aktywności zawodowej, w tym z treści zeznań świadków. Natomiast okres od dnia 1 października 1981 r. do dnia 31 marca 1997 r. podlega zaliczeniu do pracy wykonywanej przez odwołującego w warunkach szczególnych, w szczególności zaliczającej się do uruchomienia i regulacji podzespołów odbiorników telewizyjnych. Powyższy zakres prac wykonywanych przemiennie miał charakter prac podstawowych i był wykonywany stale w pełnym wymiarze czasu pracy. Tego rodzaju prace podlegają uznaniu za wykonywane

w szczególnych warunkach, bowiem były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, które odpowiadają w Dziale XIV – Prace różne, pozycja 4, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie oraz Dziale III – W hutnictwie i przemyśle metalowym pod pozycją 83 – Lutowanie płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych (k. 26-33 i 46-48 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie złożonych do akt dokumentów, w tym akt rentowych, akt osobowych, zeznań świadków Z. C., P. K.

i G. K. oraz opinii głównej i uzupełniającej biegłego sądowego. Przedłożone dokumenty stanowią obiektywny oraz w pełni wiarygodny materiał dowodowy. Świadcowie to osoby, które pracowały z odwołującym w spornym okresie czasu, a więc znały doskonale specyfikę jego pracy. Zeznania świadków były logiczne i spójne oraz korelowały z materiałem dowodowym w postaci dokumentów i z opinią biegłego, zatem Sąd uznał je za wiarygodne i przyjął za podstawę ustaleń faktycznych niniejszej sprawy. Ponadto treść i wnioski wyprowadzone z opinii uzupełniającej biegłego sądowego nie były kwestionowane przez strony niniejszego postępowania, co czyniło ją wiarygodnym dowodem w sprawie.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 13 lipca 2016 r., znak: (...) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 27 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887 j. t., zwanej dalej „ustawą”) stanowi, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40. jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z ust. 2 powyższego artykułu, emerytura o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wykaz prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze o których mowa w powołanym art. 184 ustawy nie podlega wykładni rozszerzającej. Prace te ściśle i jasno zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43). Jednakże nabycie uprawnień z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym, charakterze podlega dalszym ograniczeniom. Aby daną pracę uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, pracownik ma obowiązek wykonywać ją stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na danym stanowisku pracy. Dodatkowo, zgodnie z powołanym rozporządzeniem mężczyzna nabywa prawo do emerytury po spełnieniu wszystkich przesłanek wymienionych w § 3 w zw. z § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia jeśli:

1. legitymuje się 25 letnim okresem pracy liczoną łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia);

2. wykonuje pracę wymienioną w wykazie A (Prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego), będącym załącznikiem do rozporządzenia;
3. osiągnie wiek emerytalny wynoszący 60 lat (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia);
4. zatrudnionym jest przez co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach (§ 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia).

W niniejszej sprawie spornym było, czy praca wykonywana przez odwołującego w (...) S. A. w okresie od dnia 1 września 1971 r. do dnia 31 marca 1997 r. miała charakter i podlegała zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych oraz fakt pozostawania przez J. M. w rejestrze członków otwartego funduszu emerytalnego. Spełnienie innych warunków, od których zależy przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury pozostawało bezsporne. Nie podlega wątpliwości, że z dniem 30 czerwca 2016 r. ubezpieczony osiągnął wiek 60 lat oraz legitymował się co najmniej 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Jak wynika z akt osobowych i rentowych, zeznań świadków oraz z treści opinii niezależnego biegłego sądowego z zakresu BHP wynika, że odwołujący od dnia 1 października 1981 r. do dnia 31 marca 1997 r. pracował w (...) S. A. na stanowisku tylko i wyłącznie zestrzajacza urządzeń elektronicznych, które zostały ujęte w wykazie A, Dziale III – W hutnictwie i przemyśle metalowym pod pozycją 83 – Lutowanie płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Pozostały okres zatrudnienia ubezpieczonego nie został zaliczony do pracy w warunkach szczególnych z uwagi na brak dowodów w ustalonym materiale dowodowym. Zgodnie z utrwalonym poglądem Sądu Apelacyjnego dla oceny, czy pracownik świadczył pracę w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez osiem godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 5 lutego 2015 r., sygn. akt III AUa 1232/14). Wyżej wymienione prace ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W związku z powyższym na mocy obowiązujących przepisów prawa należy wskazać, że odwołujący legitymuje się odpowiednim stażem pracy, który uprawnia go do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury z warunków szczególnych. Zdaniem Sądu przeprowadzone postępowanie, w tym dowody z dokumentów, zeznania świadków, a w szczególności niekwestionowane wnioski zawarte w opinii biegłego sądowego wykazało, że ubezpieczony wypełnia niezbędne przesłanki warunkujące przyznanie mu prawa do spornego świadczenia. Wobec tych wszystkich okoliczności, Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja jest błędna i podlega zmianie, albowiem odwołujący ma prawo do przejścia na wcześniejszą emeryturę z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Ponadto Sąd ustalił, że J. M. w dniu 12 sierpnia 2016 r. wniósł o wykreślenie z rejestru członków otwartego funduszu emerytalnego i przekazanie środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku do budżetu państwa. W związku z powyższym, Sąd zważył, że tym samym odwołujący przestał być członkiem otwartego funduszu emerytalnego, co sprawiło, że wypełnił on przesłankę obligatoryjną do przyznania przedmiotowego świadczenia zawartą w art. 184 ust. 2 ustawy.

Odnośnie ustalenia terminu, od którego Sąd uznał za zasadne przyznanie odwołującemu się prawa do emerytury, zastosowanie znajduje art. 129 pkt 1 ustawy, w oparciu o który świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Ogólną zasadą prawa emerytalno-

rentowego jest, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie. Sąd Okręgowy na podstawie powołanego wyżej przepisu przyznał świadczenie od dnia 1 lipca 2016 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)

(...)